

Grieh od aluminija

Od početka ulice to je bila peta ili šesta uvučena kuća s desne strane, ne sjećam se više točno, Kunarevi, advokat, krojač, slastičar, pa kovač Marcika, da, bit će tako.

Naprijed kockasta kuća, stil šezdesetih, s plavom špricanom fasadom i dva socijalistička zdrava prozora, protiv rahitisa i nenarodnih režima, a unutar dvorišta, desno bazen s vodom za uranjanje usijanog čelika i veliki panj za konje, te s štagljem spojena kovačnica .

Mistična, svjetloupijajuća tunelasta prostorija, s huktavim plamenom koksa u sredini, u kojeg se uranjao tamnosivi čelik, a vadio crveni usijani dio vulkanske lave, te uz frktanje i cviljenje pare, potapao u vodu bazena, već zelenu od algi.

Sve je bilo dobro i puno spokoja dok se čulo Marcikino udaranje čekića po nakovnju. Din, don, pa din, don,don, još jedan lakši udarac da se čekić očisti od drozge. U dvorištu, sajmovnog dana, u četvrtak, gužva. Dvije, tri zaprege, svi strpljivi i ljudi i konji, popraviti će se i obnoviti potkove, pa na sajam, prodati robe, zobi, šrota, peradi, kisele repe, kiselog mlijeka u ćupovima s prst debelim kajmakom, krumpira, luka, bijelog luka, grincajga, gladiola, fergismana...

Ali, to bistro i slatko odzvanjanje nakovnja naprasno je prestalo. Svi su u ulici čuli da se oko deset sati nešto neobično, možda i kobno, dogodilo. Neposredno, nastavno na din don nakovnja, čuo se krik, i više njih, možda i ženski piskutav krik, zatim psovka, pa rzanje i frktanje konja. Nakon takvog zvučnog navještenja, sigurni su bili svi slušači u susjedstvu, morala nas je pohoditi smrt. Netko je zadnji put izdahnuo i predao se u očajnički brižne ruke, koje su u pridržavanju mlohavog tijela, ovom htjele vratiti njegovu samopokretnost. Uzalud! Ubrzo su užasnuti svjedoci krikova dobili potvrdu.

Umro je kovač Marcika, dobri duh sve djece u ulici, od udarca konja kojeg je upravo potkivao. Sam je to (biti kovač i umrijeti od potkivanog konja) izabrao, redovito se čuje taj recept za umirenje ustravljene svijesti i onog nejasnog naslućivanja u nama . Je, sam je birao, ali taj je naš izbor tragično ograničen prije svega vremenski, a ne postoji niti pravo na predomišljanje u našem kratkom životu, kad uvidiš da te je tvoj izbor doveo u krilo hudo, pa umjesto ohrabrenja da kreneš novim putem, čuje se kliktanje zatvaranja lokota sudbine, sam je to izabrao. Upravo je taj perfekt opis našeg puta u Had, jer rođenjem i korištenjem života , si si sam to izabrao.

Sprovod kovača Marcike ispraćala su djeca čitave ulice, šmrcajući i krišom, vireći iza vrata ili kroz razdvojene daske na uličnoj ogradi.

Djeca su se tako skrivala da ih se ne bi pitalo šta im je to bio Marcika da tako mare za njegov sprovod. A on im je bio više i od samih roditelja.

Dolazili bi mu potuljene glave i bez pozdrava u kovačnicu, on bi podigao glavu, i bilo je dovoljno da mu samo pokažu što drže u rukama da bi razumio o čemu se radi. ./.

-2-

On bi odmah ostavljao svoj posao, bez obzira koliko bi taj posao bio važan, i bez riječi uzeo onu stvar iz njihove ruke, i odmah se dao na posao da tu stvar dovede u red.

Mogla je to biti *osmica* na prednjem točku bratovog bicikla uzetog bez pitanja radi učenja vožnje , probušena nogometna lopta uličnog tima, polupana kućna zemljana zdjela iz koje pilići piju vodu, poderane nove hlače, slomljena osovina dječjih kolica ili bilo što drugo, ali bez opravke čega se nije smjelo doći kući pred roditelje ili starije.

Aluminij, da radilo se o aluminiju, kad sam ja došao sa svojim biciklom poni kod tog kovača. Slomio sam ručicu prednje kočnice u nekom padu, nakon ne baš promišljene vožnje kanalom. Ima se opraviti, kako god se da, jer otići s tim lomom kući, ne, ne... nije niti za zamisliti. Lakše bi bilo s lomom neke moje kosti, nego s tim ružno odvojenim metalom. Što će reći otac , koja je to već u nizu šteta izazvana mojom neumjerenošću, koliko sam već obećanja i kajanja dao - uh. Već izdaleka sam čuo da Marcika tuče čekićem po užarenom metalu, tamo je. Vučem poni kroz širom otvorena vrata dvorišta, i odmah me opazi moj spasitelj i izrazom lica pokaže da vidi potrebu svoje spasilačke intervencije; prestane s kovanjem i fokusira se na obješenu ručicu. Obećavajuće za sada, ali namršti se Marcika odmah nakon izvida.

- Od aluminija je, to ti se ne može popraviti - i nastavi s kovanjem.

Kovač Marcika redovno je sam stvari sređivao, ali ako za nešto ne bi bio kvalificiran, sjeo bi na bicikl i odlazio svojim kolegama, drugim majstorima, i tamo sačekao da se posao uradi.

Ono što je bilo najdragocjenije, kovač Marcika nikada nije ništa ispitivao i nikakve pouke ili prijekore nije izricao.

Boris Kozjak, Virovitica